

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

Az önképzésre való törekvés és annak előnyei.

Irta: Argus.

Ha széttekintünk a világban és alaposan megfigyeljük az emberiség mozgalmát és tülcakodását, tapasztalhatjuk, hogy a megélhetésre s az emberiség újabb és újabb igényeinek kielégítésére való törekvés számos feltételei között igen nagy szerepe jut az önképzésnek.

Az iskolai oktatás, bármennyi ideig tartson is, csak az általános elméleti ismereteket és tudást adhatja meg az embernek. És legyen ez a tudás, az iskolai mértékkel mérve, a legelső fok is, a gyakorlati életbe való kilépés után, az egyes szakszerű tevékenység teljesíthetőségénél csupán csak megkönnyíti az egyén igyekezetét a szakszerű tudnivalók elsajátításában, de az arra való teljes képesítést már csak az elméletileg is tovább folytatott és gyakorlati tevékenységgel párosított önképzés adja meg.

Az orvos az ő pácienseinek s a betegségek különféle jelenségeinek folytonos és szakszerű megfigyeléséből, a tudományos szakmunkák szakadatlan tanulmányozásából és az ezek alapján folytatott kísérletezésekből szerzett tapasztalatai folytán felelheti csak fel az ezer és ezerféle betegség honnan és mi okból való származását s ugyanezen az alapon találhatja meg azok gyógymódjait és gyógyszereit is.

Úgyanilyen követelmények elé állítja a haladásra való törekvés a gyógyszerészt az ő fűvei, ásványai, savai és kenőcssei között, valamint a fizikust és a technikust is az ő gépei és lombikjai birodalmában. Sőt még az a legutolsó földmivelő is, a kinek pedig oly csekélynek látszó ismeretekre van szüksége az ő egyszerű foglalkozásához, szintén folytonos önképzésre van utalva, ha azt akarja, hogy az újabb felmerült s a földműveléssel kapcsolatos tudnivalókat: a birtok termőképességének fejlesztését, a veteményeire kártékony férgek pusztítási s terményeinek előnyös értékesítési módját stb. megismerhesse s ebbeli tapasztalatait kellően érvényesíteni is tudhassa.

Szóval azt tapasztalhatjuk, hogy csak az az ember érvényesülhet az életben, a ki: a jó pap holtig tanul! Igen mélyértelmű közmondásnak nemesek az általános

jelentőségét ismeri, hanem az ebben nyilvánuló követelményeknek is csakugyan megfelelni törekszik.

Határozottan állíthatom, hogy az önképzésre még fokozottabb mértékben van szüksége a csendőrnek. Annál is inkább, mert igen kevés hivatali állás, illetve szolgálati alkalmaztatás van olyan, a melyre oly kevés előzetes képesítéssel léphet az emberiség, mint éppen a csendőri szolgálat. Hiszen maga a csendőrséghez való beléphetés is ebben a tekintetben igen csekély jelentőségű feltételhez: csupán az irni-olvasni tudáshoz van kötve.

De nemcsak ez a képesítés kevés, hanem a folyton változó létszámviszonyok és az elhelyezés szűke miatt még az az idő is igen rövidre van szabva, a mely alatt a csendőrséghez felvett egyén eme előző képesítését valamennyire fejlesztheti s legalább elméletileg elsajátíthatja azokat a szakszerű tudnivalókat, a melyekre a gyakorlati szolgálat terén, már az első szolgálati ténykedésénél multhatatlanul szüksége lesz.

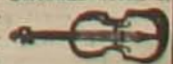
Mint hogy pedig még kevesebb van olyan hivatali állás illetve szolgálati alkalmaztatás, a mely oly sokoldalú szellemi tevékenység teljesíthetését követeli meg az egyéntől, mint éppen a csendőrségi szolgálat, önként értendő, hogy mindazokat a tudnivalókat, a melyek a csendőri szolgálati ténykedéseiben támogatják, és a melyeket, mint fentebb is említettem, még elméletileg is csak igen kevés részben sajátíthat el a többféle okokból igen rövidre szabott idejű előzetes iskoláztatás alatt, kiem az őrsőn, a gyakorlati szolgálat teljesítésével egyidejűleg, folytonos és fokozatos önképzés útján kötelessége elsajátítani, megtanulni.

Ezt a kötelességet, kivétel nélkül, ismeri minden csendőr. Mert ha magától rá nem jönne is, a mi alig tételezhető fel egy nagykorú és a saját jövője megállapítására törekvő egyénről, figyelemztetik erre úgy a próbacsendőr-iskolából, mint a továbbképző illetve altszti tanfolyamokból való kibocsátásakor.

Ki ne emlékeznekk arra az atyáni, jóakaratu figyelmeztetésre, a miket a vizsgákon jelenlevő legmagasabb előjárótól mindannyiszor hallhat? És a melynek lényege mindig abban eszesesodik ki, hogy még az nem elegendő, hogy valaki megfelelően, jól vagy teljesen végezte a tanfolyamot, hanem az ott szerzett tudást és tapaszt-

STOWASSER JÁNOS osás/ári és királyi udvari szállító,
berend. hangszer-gyár
honvédség, valamint a M. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az
Oeskat és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.
Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős el-
pusztításatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón szakértőzetnek. Argyeznek minden hang-
szerről külön kuldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.** 6

talatot önképzés mellett szakadatlanul fejleszteni kell tovább, mert az élet ezerféle viszontagsága között könnyen elfelejti az ember, a mit néhány hónap alatt — ki könnyebben, ki nehezebben — megtanult.

Azt hiszem, nincs közöttünk egy se, a ki erre a figyelmeztetésre ne emlékezne. De olyan se lehet, a ki, ha magába tér s jól meghányja-veti az életben eléje tornyosuló akadályokat, önmagától rá ne jöjjön, hogy csak folytonos önképzés mellett sajátíthatja el és tarthatja meg mindazokat a tudnivalókat, a melyekkel a kitűzött ezélt: a folytonos előrehaladást, elérheti s az ekként elért magasabb és magasabb pozíciókban felmerülő kötelelességeinek fennakadás nélkül meg is felelhet.

De, ha az említett figyelmeztetést elfelejtette volna is és ha magától nem is jön rá az imént említett kötelelenség szigorú szemelött tartására, a mit ugyan jóérzésű és a saját jövőjével törődő csendőregyénről feltételezni sem lehet, ott van a jó példa előtte nap-nap után, a miőt erre serkenteni fogja. Mert alig van őr, a melyiken önképzésének fejlesztésével folytonosan foglalkozó csendőr vagy altiszt ne lenne.

Itt megjegyezni kívánom, hogy az önképzéssel való iméni jelzett foglalkozás alatt nemcsak a napi rendszerinti oktatást és tanítást értem, sőt szorosán véve éppen nem ezt értem. Hanem azt, mikor a csendőr vagy altiszt, nem a rendelet által kényszerítve, hanem önmagától, minden idegen befolyástól menten és nem meghatározott órák alatt, hanem mindig és folytonosan, a mikor csak ideje van rá, a tanulásnak él.

Ezt nevezem én tulajdonképeni önképzésnek. És saját tapasztalatból merem állítani, hogy az önképzésnek ez a módja sokkal eredményesebb, mint a napirendszerinti kényszerített oktatás. Mert, ha kétségtelen is, hogy egyeseket csupán a rákényszerített napirendszerinti oktatással lehet rászoktatni a hivatásával összefüggésben álló tudnivalók tanulmányozására, viszont nagyon sok emberre, a kik pedig önképzésük mellett igen szép eredményeket mutathattak már fel, éppen visszaható ereje és elkedvetlenítő hatása van a nem mindenütt helyesen és kellő gyakorlatiassággal vezetett napirendszerinti oktatásnak.

Ezt valószínűleg belátták a csendőrségi oktatást irányító felsőbbéségnél is és ezért változtatták meg azt a régi rendelkezést, hogy az őrparancsnoknak, még ha egy csendőre volt is otthon, a meghatározott órákban és tantárgyakból azzal is foglalkozni kellett; és ezért rendelték el, hogy az idősebb legénység, a meghatározott órák alatt is, csak egyedül tanuljon, az őrparancsnok pedig hetenként legalább egyszer hallgassa ki őket az olvasgatott tantárgyakból és kellő magyarázattal segítse a téves felfogásukat a további tanulásban.

E rövid kitéréssel csupán azt akartam megmagya-

rítani, hogy mit értek én önképzés alatt s hogy mivel különböztetem azt meg a napirendszerinti oktatástól.

Visszatérve a fentebb említett jóakaratu figyelmeztetésekre, az őrökön tapasztalható jó példandásokra és a minden csendőregyénnel szemben támasztott ama követelményre, hogy önképzésével úgy a saját, mint a szolgálat érdekeit előmozdítani mindenkinek egyformán fontos kötelelssége, sajnosan kell tapasztalunk, hogy mindezek dacára is akadnak, a kik önképzésükkel mit se törődnek, sőt még folytonos figyelmeztetés, vagy szigorubb felelősségre vonatásuk dacára is elhanyagolják azt.

Első pillanatra úgy látszik, hogy ezek mindannyian — s még csak az a jó, hogy nem sokan vannak — egy és ugyanazon hibában szenvednek, t. i. közömbösek a szolgálat és a saját jövőjük iránt.

Alaposabb megfigyelés és a hiba okainak szorgosabb utánnyhatolása mellett azonban rájövünk, hogy eme önképzés iszonyban szenvedők legalább is három kategóriába sorozhatók.

Az egyik csoport tényleg az, a melyik nem törődik semmivel. A napi zsoldjával az itteni megélltetése biztosítva van; mint másodcendőr, majd pedig, ha a tudnivalókat gyakorlatilag félig-meddig elsajátítja, mint járőr ezetű is, úgy a hogy megfelel; ambíció azonban soha sincs benne semni iránt; előmenetelre nem törekszik; még a saját jövőjével sem törődik, azt tartja, mint az egyszeri ember, hogy majd lesz valahogy, mert úgy még sohse volt, hogy valahogy ne lett volna.

Szóval: ártani nem árt senkinek, de nem is használ. Elmondhatjuk róluk, hogy náluk már teljes szélesend állott be. Letargiájukból nem rázza fel őket a legizgalmasabb esemény sem. Olyanok, mint a pótkocsi: szükség esetén úgy a hogy megfelelnek. Bizonyára ilyenekről mondhatta az Üdvözítő: «Baldogok, mert az övék a mennyeknek országa!»

A másik csoportbeliek már mozgékonyabbak, felfogásuk is jó, sőt egyik-másik valóságos genie, de könnyelműségre hajló természetüknél fogva önképzésükkel soha, még rákényszerítés mellett sem törődnek s így sohase lehetnek hasznos tagjai a testületnek, de a társadalomnak se.

Egyideig itt van; ha megunja a csendőrségi szolgálatot, kilép s más pályát választ; sokat tud mindenütt, de sohase azt, a mi a hivatásához tartoznék. Erre különben nem is törekszik, mert egy szolgálatban, illetve foglalkozási águzatban soká nem érzi jól magát; nyugtalan természetű üzi-hajtja tovább, tehát — szerinte — nincs szüksége bövebb tudnivalókra az egyes szakdolgookban.

És ezt el is lihetjük neki.

Ezekkel és az előbbi csoporttha tartozókkal nem is érdemes, de nem is lehet eredményesen foglalkozni. Hiába ezek előtt minden magyarázat, a tudás fontos-

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

ságának és előnyeinek ecsetelése. Az egyik nem képes, a másik nem akarja megérteni. Kárbavesztett fáradság és időtöltés minden perc, a melyet rájuk pazarolunk.

A harmadik csoportba tartoznak azok, a kikben, csekély iskolai képesítésük mellett is, igen sok jóakarát van az önképzés iránt. Ösztönzi őket erre a tudás vágya, a mindent jól és helyesen végzésre, az elismerésre, a megjutalmazás kiérdemlésére, az előmenetelre és egy tisztos jövő megállapíthatására való komoly törekvés.

Szóval mindezen igen szép és jeles egyéni és katonai tulajdonság iránt van érzékük és azt is tudják, hogy mindezeket a folytonos elméleti és gyakorlati önképzés mellett érhetik el, csak éppen azt nem tudják, hogy miként fogjanak hozzá ama 30—40 féle tantárgy megtanulásához, a mit az örsön találnak és hogy miként csoportosítsák a fontosabb és a kevésbé fontos, valamint az általános tudnivalókat az önképzésük eredményes fejlesztése céljából szándékolt tanuláshoz.

Ezeknél aztán igen hasznos munkát végez minden bajtárs és minden előljáró, ha sikertelen törekvésüket, de jó szándékukat látva, kellő magyarázattal és irányítással segítségükre siet.

Könnyű munka ez nagyon, csak fel kell bennök ébreszteni a bizalmat és lehetőleg kerülni kell velök szemben az oktatásnál egyesek által követni szokott minden sablonszerűséget.

Fölöttébb ajánlatos, ha megmagyarázzuk nekik, hogy egy-egy tantárgy tanulmányozásával ne fárasszák ki magukat tulságosan. Ha bizonyos idő alatt talán unalmassá válik előttük valamely nehezebben megérthető tananyag, tegyék félre és kevés pihenés után vegyenek elő egy könnyebbet. És ne az értelem nélküli bemagolásra, hanem lassu, értelmes olvasgatás mellett, a lényegre fektessék a fősúlyt.

Hogy pedig önképzésük fejlesztésére való törekvésüket az írásbeliekben is elősegíthessük, előbb rövid, majd hosszabb tartalmú különféle jelentések, tényvázlatok letisztázásával, később pedig ugyanezek fogalmazványainak önállóan való megszerkesztésével, szolgálati előírások bevezetésével, szolgálati könyvek felügyelet melletti vezetésével és más hasonló hivatalos iratok önálló szerkesztésével nyújtunk nekik módot szakismereteik bővítésére és fejlesztésére.

És csupán azért, mert talán gyengébb írásuk van, mint egy másik iskolailag képesítettebb csendőrnek, nem szabad előlük elzárni az írásbeliség terén való törekvésük útját.

Ha aztán észreveszik a velök éreztetett jóakaratot, lassanként önmaguktól rájönnek az önképzés eredményes módszerére és fejlesztésére. Ekkor aztán megmagyarázzuk nekik, hogy a tantárgyak közül melyek a fontosak; valamint azt is, hogy melyikből sajátíthatja

el a katonai, s melyikből a csendőri szolgálattal kapcsolatos tudnivalókat.

Szükséges ez azért, mert — mint már említettem — van az örsön vagy negyvenféle tankönyv s az ilyen kezdő gyorsan akarna haladni s minden rendszer nélkül egyikbe is kapna, a másikba is és így a helyett, hogy tanulhatna és megérthetne valamit, az ide-oda kapkodás közben való olvasgatás mellett valóságos káoszszá, értelmetlen zagyvasággá válik előtte a különféle tantárgyak tömege. Ez pedig könnyen visszariaszthatja, különösen a kishitűeket, a tanuláshoz önképzés folytán való megszokásától.

Ez az egyik hiba bennök.

A másik, még nagyobb hiba pedig az, hogy a csendőrségi szolgálat különféleéseit nem ismerve, fel se tudják fogni és meg se értik, hogy mi szükség van pl. az egészségügyi szolgálati szabályzat, az ázsiai kolera, az egyiptomi szembetegség s a tábori csendőr-utasítás stb. tankönyvek olvasgatására.

Később, hosszabb csendőrségi szolgálat után szerzett tapasztalatokból már maguk is rájönnének, hogy ebbeli felfogásuk téves volt s hogy az az örsökön levő összes tananyag mind szoros kapcsolatban van a csendőrségi szolgálattal, addig azonban, ha már előzetesen felvilágosítottuk őket felfogásuk helytelenségéről, sokat haladhatnak önképzésük fejlesztésén.

Azért kell nekik már önképzésre való törekvésük fel-tünésekor megmagyarázni, hogy a szolg. szab. I. rész tanulmányozása mellett megismerheti a kiváló katonai erényeket, a függelem és fegyelem követelményeit, a főlé- s alárendeltségi viszonyt s a hadiczikkek egyes fontosabb részeit stb.

A gyakorlati szabályzat olvasgatása mellett elsajátíthatja a vezényszavakra való mozdulatoknak, a fegyvergyakorlatoknak úgy gyalog, mint lóháton való végrebajtását elméletileg s a mi a későbbi előmeneteleinél a legfontosabb, megtanulhatja a vezényszavakat és ezek tanulmányozása mellett megszokja a gyakorlatoknál való összeműködést és egyöntetűségeire való törekvést.

A fegyverutasítás megismerteti a csendőrségi fegyverek minéműségével, azok kezelési és tisztítási módjával s a célbalövés és célratartás helyes keresztülvitelével.

A szervezeti utasítás a csendőrségi testület szervezeteivel, beosztásával, a felvételi feltételekkel s a kiegészítés módzataival.

A szolgálati utasításból tanulhatja meg mindazokat a tudnivalókat, a mikre a rendes, a felhívás folytán, a nyomozó, a fogolykísérleti és őrizeti szolgálatok teljesítésénél szüksége van.

A tábori csendőr-utasítás megismerteti vele a tábori csendőr kötelességét, beosztási viszonyait, a hadrakelt sereg mikénti tagozódását, elhelyezési és elszállásolási viszonyait, a melyekre kisebb-nagyobb csapattesteknél

BUTOR

Kiszárazott v. rósz letisztított legjutányosabb áru
CHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.

BUTOR

3 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

működő tábori csendőrnek nemcsak a háborus mozgósításnál, de az egyes nyári gyakorlatoknál is igen nagy szüksége van.

Szoros kapcsolatban áll ezzel a térképolvasás elsajátítása. Mert ennek ismerete nélkül a rá nézve rendszeren ismeretlen területen jóformán mozdulni se tudna.

Valóságos tárháza a csendőrségi szolgálattal kapcsolatos tudnivalóknak a törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteménye. Ebből ismerheti meg a mezőrendőrségi, az erdő-, a halász- és a vasárnapi munkaszüneti stb. törvényeket és az ezeket kiegészítő, magyarázó miniszteri rendeleteket.

Az általános szolgálati határozványok, a laktanya szabályok, a különleges határozványok részben a csendőrségi szolgálatra, részben a katonai magatartásra adnak hasznos utmutatást.

A lóügyi szabályzat a lóval való elbánás módozataira, a különféle lóbetegségekre, azok helyes felismerésére, kezelésére stb. oktat.

Az illetékszabályzat és a csendőrségi gazdaságkezelési utasítás a különféle pénzbeli és tömegbéli illetmények mennyiségére, minőségére, azok felszámítási és elszámolási módozatainak megismerésére nyújtanak módot.

A fentebb már említett egészségügyi szolgálati szabályzat, az egyes betegségekről szóló füzetek, a balesetnél követendő eljárás stb. ismerete képesít az egyes betegségek tüneteinek felismerésére, az azonnali kezelési mód, a sebkötözés stb. elsajátítására, a mire a csendőrnek ugyszólván minden pillanatban szüksége lehet, hogy szenvedő embertársainak addig is, míg orvos kezébe kerülhetnek, pillanatnyi segínyt nyújtva, szenvedéseiket enyhítse s nekik ekként megkönnyebbülést szerezhessen.

Szóval az őrsnek ez a közel negyvenféle tankönyve mind egy-egy segédeszköz arra, hogy a csendőrségi szolgálat különféle ágazatainak végrehajtásánál teljesített tevékenység közben a helyes módot és irányt a csendőr megtalálhassa és úgy ebben, mint más irányban ismereteit gyarapíthassa.

Csak akkor cselekszik helyesen tehát minden csendőregyén, ha szakzerű ismereteit és képesítését elősegítendő és fejlesztendő, minden alkalmat megragad és minden pillanatot felhasznál a tanulásra s a csendőrségi testület hasznos tagjává való kiképzésre.

A szorgalmas olvasgatás és folytonos tanulás mellett látköre tágul, felfogása, ítélőképessége élesedik, szóbővege, ötletessége és leleményessége fokozódik s az így szerzett képesítés alkalmassá teszi őt a fokozatos előléptetéssel járó magasabb állások kifogástalan betöltésére és ellátására és nagy segítségére lesz az ezzel kapcsolatos szolgálati teendők helyes irányításánál és végrehajtásánál is.

Az önképzésével folytonosan foglalkozó csendőregyén játszi könnyűséggel oldja meg a legnehezebb feladatot

is, míg az, a ki önképzését elhanyagolja, minden pillanatban fennakad és kellemetlenségnek van kitéve. Támogatásra szorul úgy a bel- mint a külszolgálat teljesítésénél és irányításánál, folyton fél, retteg az őt környező veszedelmektől, nincs meg az a tiszta öntudata, a mi őt szolgálati kötelességének teljesítésénél bátoritáná s így önállósága állandóan veszélyeztetve van.

Az előjárók szemléi elől való szökdősések, a bonyolultabb ügyek megoldásától való hnzódozások, a férfias, katonai magatartás hiánya, a magasabb állások betöltésére, a fegyelem helyes kezelésére és a szolgálat kifogástalan vezetésére való képtelenség mind az önképzés elhanyagolásának káros következményei.

Ennélfogva az önképzés folytonos és fokozatos fejlesztését még akkor sem szabad elhanyagolni, ha a csendőr altisztté előlép, vagy ha már célját elérte is, sőt éppen ekkor kell a legszorgalmasabb önképzésre törekednie. Mert ekkor már nemcsak magáért, hanem alárendeltjeiért is felelős lévén, mint altisztre vagy őrs- illetve járásparancsnokra még fokozottabb mértékben hárul az önképzés fontos kötelessége, amennyiben a saját tudásának és tapasztalatainak felhasználásával lesz csak képes alárendeltjeit helyesen oktatni, vezetni és irányítani és felelősségteljes szolgálatának, valamint parancsnoki kötelezettségének kifogástalanul eleget tenni.

Ne retentsen vissza tehát senkit az önképzéstől a csendőri tananyag nagy halmaza, hanem vasszorgalommal, ernyedetlen kitartással buzgólkodva, minden szabad idejét önképzésre fordítva, tudásának fokozatos fejlesztésére törekedjék, mert csak így lehet a testületnek és a társadalomnak is hasznos és általánosan becsült tagjává.

Egy besurranó leleplezése.

Jónéhány évvel ezelőtt, mint fiatal altiszt, egy erősen látogatott gyógyfürdőbe lettem kiküldönítve szolgálattételre.

Május elején megkezdtem működésemet, a mely egyelőre egy kezdetleges iroda berendezésére, a bevonulásomra vonatkozó jelentés megszerkesztésére, néhány nélkülözhetetlen irodaszer átvételének nyugtázására és kisebb helyi portyázásokra szorítkozott.

Szép idők voltak. Fürdővendég ugyan még kevés volt, de annál több szállodai és fürdőszemélyzet.

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép nagyraktár

SZEGED.

Frigyes Lipót orosz horczog, Boris bolgár trónörökös nagykorusítási tinnopéről jövo Brzssóban mogetekinti a róla elnevezett huszározrodet.

A vicinálisnak minden beérkező vonatját egy sereg szállodai alkalmazottal egyetemben élénk érdeklődéssel vártnk, s a megérkezett vendégeket én a megbízhatóság, a szállodai alkalmazottak pedig a borraváló osztogatásra való hajlandóság tekintetében bírálgtattuk, illetőleg tak-sálgattuk.

Május vége felé az idegenforgalom nagyban emelkedett, s június közepén kezdődött a főidény. A fürdő kitűnően volt látogatva.

Mindjárt megérkezésem után érintkezésbe léptem a szállodák és a fürdő szolgaszemélyzetével, a kik közül a megbízhatóbb és intelligensebbeket kiválasztottam és besúgóimnak megnyertem. Különös figyelmet fordítottam a bejelentési kötelezettségre.

Minden bejelentőlap az én kezemen ment keresztül s ha valamelyik idegen vagy annak neve csak a legcsekélyebb mértékben is gyanus volt előttem, azonnal a Rendőri Közlönyt vettem elő, hogy nem-e találok ott az illetőnek nevét a körözöttek lajstromában?

Julius vége felé közeledtünk, a nélkül, hogy valami különös esemény előfordult volna. De mégis. Egyik nap reggelén, úgy fél nyolcz óra tájban, valaki türelmetlenül kopogtat ideiglenes irodám ajtaján. «Tessék» kiáltásra belépett az egyik elsőrangú szálloda igazgatója és felindult hangon jelentette, hogy egy, a szállodában lakó hölgy kárára, annak szobájából nagyobb pénzösszeg és néhány darab igen értékes ékszer eltűnt.

Mig az igazgató beszélt, gyorsan felszereltem és mire beszédjével elkészült, már én is utra készen álltam. Menetközben megkérdeztem az igazgatót, hogy nincs-e a lopást illetőleg valakire gyanuja? Az igazgató azt a nézetét nyilvánította, hogy a tettét csakis a szálloda szolgaszemélyzete közül követhette el valaki és hogy a hölgy közvetlen szolgálatában a szobalány és a cipőtisztító bérszolga állottak.

Mindkettőt jól ismertem. A szobaleány csinos, becsületes gömöri leány, a bérszolga pedig igen derék, de szellemileg kissé nehézkes matyó volt. A lopás elkövetésével ezek egyikét sem gyanusítottam.

Midőn a szállodába érkeztem, első dolgom volt az igazgatót megkérni, hogy az egész személyzetnek tiltsa meg az épületből való távozást, mig arra tőlem engedélyt nem kap.

Az első emeletre érve, ott találtam zokogva a szobaleányt és vele együtt sirt a meglopott hölgy is.

A meglopott — már cseppet sem fiatal, de élni vágyó, fess, vidám hölgy, egy bankárnak a felesége — (kiről többször hallottam, hogy szívesen fogadja a fiatal emberek udvarlásait) szivettépő zokogás között beszélt el nekem, hogy este 1500 koronával terhelt pénztárczáját az éjjeli szekrény fiókjába rejtette, három gyűrűjét pedig 2000 korona értékben az éjjeli szekrény márványtáblájára tette. Ma reggel, mikor a félreeső helyre ment, nem zárta le szobájának ajtaját. A mikor egy negyed óra mulva visszatért szobájába, azonnal észrevette, hogy gyűrűi hiányoznak és a mint tovább kutatott, látja, hogy pénze sincs meg. Az üres pénztárczát a tettes otthagya.

Mialatt a meglopott hölgy ezt elbeszélte, elhívtam a rendőrt és vele, meg a szálloda igazgatójával a tett színhelyére vagyis a bankárné szobájába mentem. A legcsekélyebbet sem találtam ott, a miről a tettesre következtethetem volna.

Bár első sorban a szobaleányra és a bérszolgára kellett volna gyanakodnunk, mégis kizárt dolognak tartottam, hogy ők követték el a lopást.

A rendőrral a szobaleány szobájába mentünk és megkezdtem a kikérdezést.

Sok ide-oda beszéd után végre megtudtam, hogy a meglopott hölgy benső barátságban volt szobájának szomszédjával, báró N. urral.

E név hallatára valami derengett agyamban. Ugy emlékeztem, hogy ez a név már foglalkoztatott engem. Midőn t. i. a báró a fürdőbe érkezett, éppen az állomáson voltam. Bár kiválóan elegánsan volt felszerelve, mégis gyanusnak tetszett. Hát még mikor elolvastam szépen kiczifrázott betűivel a bejelentő czédulát, szinte akaratlanul kezembe vettem a rendőrségi lapokat és keresgéltem azok közt, de hiába.

Mialatt ez emlékezetemben felujult, ismét a meglopott hölgyhöz mentem, hogy szomszédjáról kérdezősködjem. A szobába lépve, még lebecsátva találtam az ablakredőnyöket és a villanylámpa is égett. Kértem a hölgyet, huzassa fel az ablakredőnyöket és csavartassa le a villanyt. Ez meg is történt. Most már a teljes napfényben uszó szobában néztem még egyszer körül. És mit látok? Az ágy előtti szőnyegen, mely az ágy egész hossza elé volt terítve és az éjjeli szekrényig ért, különös szürke rajzot vettem észre, mely szinte leheletszerűen finom volt. Letérdeltem és közelebről megvizsgáltam. A rajz, mely egyoldalon egész jól volt látható, így nézett ki: *7/7*. Hirtelen világosság támadt agyamban. Megnéztem a szoba számát, ez 15-el volt jelölve. További kérdezősködés után megtudtam, hogy a 14-es szobában lakik a báró úr, hogy 12 óra felé készül elutazni és hogy akkor jött arra a gondolatra, mikor a lopásról hallott.

A nélkül, hogy megokoltam volna, a fürdőhelyiségben lakó fényképészert küldtem. Ezt megkértem, fényképezné le az ágy előtti szőnyeget. A legmesszebbmenő figyelemmel, az én vezetésem alatt helyezték el a szőnyeget, úgy, hogy azt jól levehesse a fényképész. A képen pontosan volt látható a 14-es szám.

Megkérdeztem a bérszolgát, hogyan jelöli meg a cipőket, melyeket tisztít, hogy azokat össze ne cserélje? Azt felelte: «A cipő talpára irom a szoba számát». Leíratam vele a 14-es számot; az írás hajszalnyira egyezett, a lefényképezett 14-es számmal.

Most már megkérdeztem a károsult hölgyet, hogy fogadta e néha szomszédjának látogatását. Mélyen elpirult, zavart lett és végre bevallotta, hogy néha, de csak nappal; éjjel és különösen ma reggel nem lépett a szobájába.

Itt volt az idő, hogy a hurkot szorosabbra huzzam. A rendőrral a 14-es számú szobába mentem, hol a báró urat éppen csomagolásnál találtam. Mikor meglátott bennünket, egy pillanatra hirtelen szint váltott az arca, de azonnal visszanyerte önuralmát és kívánságunk iránt érdeklődött.

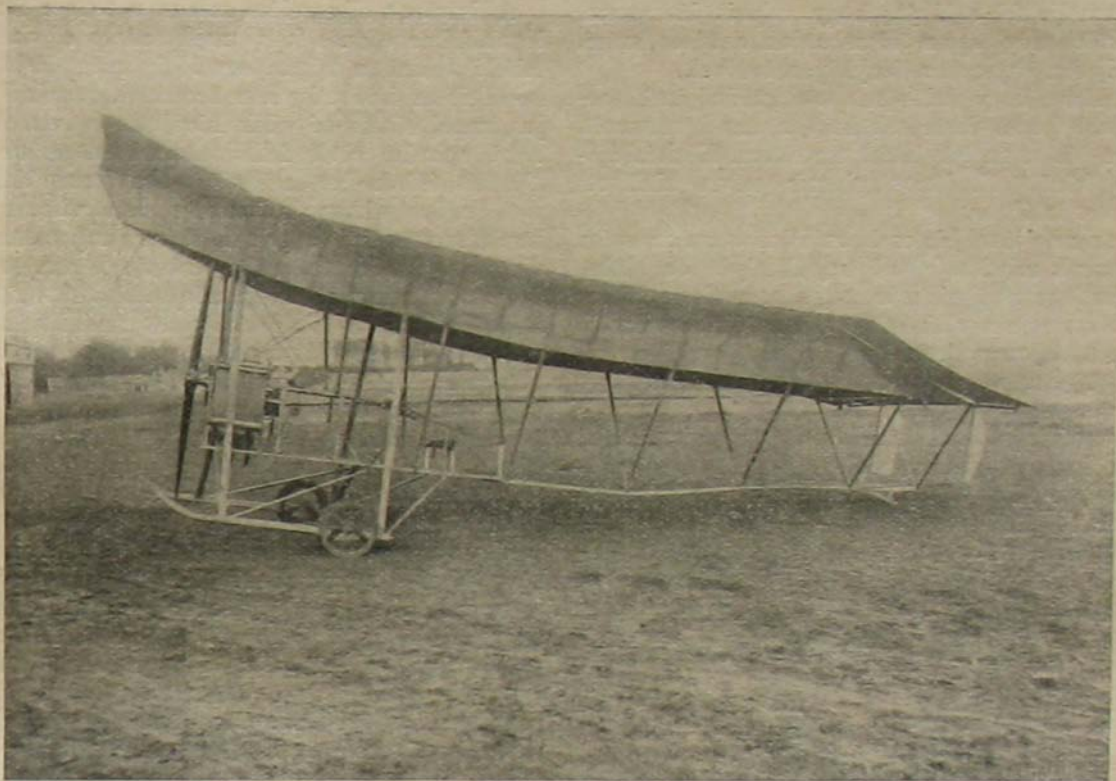
A törvény nevében igazolásra szólítottam fel. Ismét villámgyors színváltozás, de aztán kihívó hangon mondá, mi ekből engedje ő meg, hogy e tekintetben terhére legyünk. «Szolgálati okokból», volt a válaszom. Erre a báró úr elkezdett kiabálni, hogy fel fog jelenteni, hogy soha többé ily fészekbe, a hol ilyesmi történik, be nem teszi a lábát stb. De mikor látta, hogy ezzel cseppet sem hat reám és bár udvariasan, de nyomatékosan kö-

Csodacseppek és Csodakenet ismertetése:

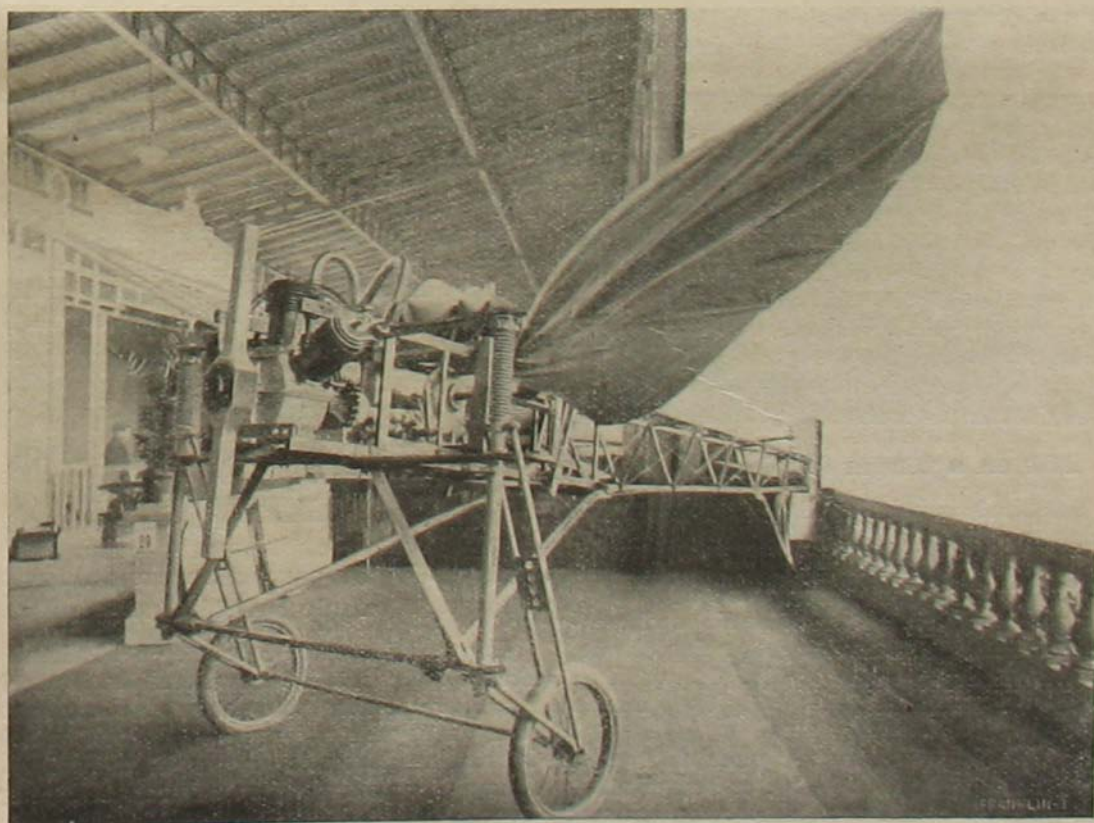
Berkoma gyomrocseppek név alatt ismert, kiválóan, igen keresett házi-szer, orvosilag ajánlva rossz emésztés, elrontott gyomor, étvágyhiány és gyomorgöröcskénél, gyomorégés, emésztés, felfúvás, szédülés, ájulás, szivdobogás, hideglelés és köhögésnél kiváló sikerrel. Kis üveg ára 40 f., nagy üveg 80 f.

Egyedül kapható: HAGY BELA reményesség gyógyszer-tára, HAJDUSZOBOSZÉLO, Arjegyzék ingyen.

CSODAKENET hatása mesés, mint a csodacseppe. Ez azonban különleg használandó: rheuma, köszvény, csusz, csontthasogatás, derékfájás, szaggatás, nyilalás, oldalszurás. Mindig kéznél legyen fogfájásnál, egy-két csepp vauára téve azonnal megszünteti a fájdalmat. Kis üveg 40 fill., nagy üveg 80 fill.

Gonelle hernyóalakú Űs monoplánja, melyvel a legrögösebb talajon is fel lehet szállni vagy leszállni.

Aviatikai újdonságok. — De la Hault kapitány újtipusú denovérszárnyas repülőgépe.

vetelem igazolását, azzal állt elő, hogy nem szokott iratokat magával vinni.

Kértem, emelje fel a lábát, hogy talpait láthassam. Ott tündökölt még egész olvashatóan a 14-es szám. Formája teljesen egyezett a fényképen levővel.

Azon kérdésre, hogy volt-e ma szomszédnőjének szobájában, újabb heves kitörések közt nemmel válaszolt. Ekkor szoba- és személykutatást tartottam. Kézításkájának bélése között K. János pinczér névre kiállított munkakönyvet találtam.

Dolgomban már jóval biztosabban átkutattam az egész szobát és annak minden lehető rejtékhelyét, de hiába. Azt hittem, a lopott holmit már meg sem találom. Ekkor megakadt a szemem a «báró úr» vadonatúj czilinderén. A kalap az asztalon volt, szépen hajlított szélével fölfelé fordítva. Békés képet nyújtott és mindenkinek bepillantást engedett belsejébe.

Ezt is megvizsgáltam közelebbről és mit látok! A kalapnak dupla fedele van, mely igen ügyes szerkezettel kinyitható. Ott volt a keresett pénz és a három gyűrű szemek előtt.

Minden tagadás hiába való volt. A «báró úr», foglalkozására nézve egyébiránt pinczér, most már bevallotta, hogy látogatásai alatt a szomszédnő szobáját és napi szokásait megfigyelte s így reggel kiharaszta az alkalmat a lopásra, mikor szomszédnője kiment és az ajtót szokás szerint nyitva hagyta.

Hogy a hérszolja feljegyzése a cipő talpára árulója lehet, arra nem is gondolt.

A «báró úrnak» tehát velem kellett jönni az örsre. Ott még egyszer átnéztem a rendőri lapokat és meg is találtam a «báró urat» mint iparlovagot leirva.

Itt is bebizonyult, hogy a legkisebb aprólékosságig menő, minden, még oly csekélynek és jelentéktelennek tetsző tárgyra vagy jelre terjedő figyelem mindenkor meghozza a maga eredményét.

Milyen a tenger feneké.

A tenger fenekének rejtelmes világát elrejtí elölünk az átláthatatlan víztömeg s csak a vakmerő búvároknek köszönhetjük, hogy megtudtunk róla egyet-mást. A legnagyobb mélységek világát azonban ma sem ismerjük még; ide már nem hatolhat le a búvár a víz nyomásának nagysága miatt. Általában mégis tudhatjuk már, hogy milyen a tengerek fenekének világa. Tudjuk, hogy ott is épen úgy találunk hegyeket, völgyeket, mint a szárazföldön.

A búvárok igen érdekes adatokat mondtak el a tenger fenekének rejtelméről. 90—100 méternyi mélységben a tenger feneké még látható, mert odáig eljutnak

a nap sugarai, de 350—400 méter mélységben már tökéletes sötétség uralkodik.

A búvárok elheszélése szerint a tenger fenekére való leszálláskor eleinte kék, majd szürke a víz színe. Ha felfelé tekint a búvár, egy ideig még látja az ég kékesességét az átlátszó vizen keresztül, de minél mélyebbre jut, annál sötétebbé válik körülötte a víz. Úgy tetazik neki, mintha sötét felhő takarná el előtte a napot. E sötét felhőn keresztül vörös tányérnak látszik a nap.

A mélységekben különös módon változnak meg a búvár szeme előtt a színek. A nap sugarai megtörnek a vízben s színeiket magukba olvasztja a víz. A vörös szín hamarabb semmisül meg, mint a kék. A tenger fenekén levő fehér szikla zöldnek, a vörös színű hal, ásvány vagy növény feketének látszik.

A tenger fonékát finom iszap fedi. A legnagyobb mélységekben ez az iszap rendkívül apró állatocskák maradványaiból és meszes anyagu lerakódásaikból képződött. Mint már említettük, a tenger fenekén, épen úgy, mint a szárazföldön nagyszerű változatosságú a tájkép. Hegyek, völgyek, sziklák, barlangok, hatalmas lapályok és pusztasághoz hasonló területek változatos képe tárul a búvár szeme elé. Sőt még ligetei és erdői is vannak a tengerfenéknek. A hinár-erdők között gyönyörű vizinövények lengenek a vízben. Felettük ide-oda uszkálnak a legkülönösebb alakú halak, a szabad szemmel alig látható kis állatoktól kezdve a százcsápú polipig és az óriás csápaig. Megfigyelték a kutatók: a mélység növekedésével az állatok alakja is változik. A legnagyobb mélységekben majdnem papiros vékonyságúak és átlátszóak, kocsonyás testűek az állatok. A tenger csodái közé tartozik az is, hogy vannak olyan halak, a melyekről a búvár hirtelenében nem tudja: állatok-e ezek vagy virágok. Ilyen például a virágalakú s «tengeri rózsá»-nak nevezett hal. Valósággal rózsza alakú. A színe piros s a szegélye kék. Kocsonyás teste százalenczvenkét tapogatószervvel bir. — Egyik legérdekebb csodája ez a teremtésnek.

A tenger fenekének sötétség takarta rejtelseibe különös módon igyekeznek most behatolni a tudósok. A hova szem nem pillanthat be, a fényképező-gép éles szemével igyekeznek behatolni. Egy francia tudós olyan fényképező-gépet szerkesztett, a melynek segítségével a tenger fenekén is lehet fényképfelvételeket csinálni. Az aczélburokba rejtett fényképező-gépet leereszti a tenger fenekére. A géppel együtt vastag üveg-hurát is ereszt le s ebben sürített oxigén és rendkívül erős fényt adó anyag van. Villamos készülék segítségével tüzet gyújt azután az üvegburában s a kisugárzó fény odavetődik a tenger fenekére s a fényképező-gép hirtelen megörökíti ekkor az előtte levő tárgyak képét.

KÉPEINKHEZ.

Frigyes Lipót porosz herceg magyar huszárezrede meglátogatásánál.

Frigyes Lipót porosz herceg a közelmúlt napokban, Boris bolgár trónörökös nagykorúsítási ünnepélyén Szófiában lévén, onnan való hazautaztában, minthogy épen Brassón át vezetett az útja, felhasználva a kedvező alkalmat, meglátogatta az ott állomásozó cs. és kir. 2. számú huszárezredet, a melynek a herceg a tulajdonosa.

POLGÁR SÁNDOR
orvosi műszer- és kőtszer gyárosnál
telepe. Bpest, VII., Erzsébet-körút 50.

legújtanosabban beszeresbetők összes betegápolási tárgyak, kőtszerek, fecskendőök, m. kir. szab. Polgár-féle sérvtők, gummiherianyák stb. stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezetőség, csak megadandó, mily tárgy szükségesletik.

Ezen hirdetés beküldése esetén 10% árkedemény a Csendőrs. Lapokolvasóinak.

Az ezredtulajdonos látogatása minden ezrednek ünnepe szokott lenni. Itt azonban ez a látogatás valóságos helyőrségi ünneppé nőtte ki magát, a mennyiben az ezredtulajdonos magas személyére való tekintettel az egész helyőrség résztvett a huszárezred ünnepében s mint a jelen számunkban ez alkalomból közölt képen is látható, az ünnepélyes alkalom megörökítésül a herczeggel és kíséretével együtt le is fényképeztették magokat.

Aviatikai ujdonságok.

Az aviatika, ha lassan is, de folytonosan halad a tökéletesbülés felé. Különösen most, hogy az olasz-török háboruban is igen jól bevált a repülőgépek alkalmazása, a valósággal versenyeznek a technikusok újabb és újabb típusu repülőgépek alakításában és a már meglévő tökéletesítésében.

Eddig még, mint köztudomásu, külön, gondozott, sima területek állottak rendelkezésre mindenütt, a honnan a felszállásra induló és visszazálló gépek elől minden akadály el volt háritva. Arra való tekintettel azonban, hogy egy nagyobb területre kiterjedő háboru esetén nem lehetnek e célra mindenütt előre készített és folyton rendben tartott helyek és telepek és ha imitt-amott még lennének is, de, hogy az esetleg bekövetkező szerkezeti hibák miatt oda nem jutható aviatikusok még a szántott, gödrös vagy rögös helyeken se legyenek akadályozva a szándékos le és felszállásban, szükséges volt a repülőgépeket úgy ebben a tekintetben, mint a repülés biztonságának fokozása érdekében is, tökéletesíteni.

Az ilyen irányban való törekvésnek sikerültességét igazolják azok a rövid időközökben megjelenő rövidke hírek, hogy egyik aviatikus pl. egy a tengeren haladó hajó fedélzetéről minden akadály és szerencsétlenség nélkül szállott fel gépével; a másik pedig barátját és vadászkutyáját is magával vive, a repülőgépről való lövöldözés mellett, sikeres fogoly és nyulvadászatot rendezett s minden lelőtt vad után leszállva, kutyájával a gépre hozatta azokat.

Ugyancsak a tökéletesítés sikerének bizonyítéka a jelen számunkban közölt képeken bemutatott két új típusu repülőgép is, a melyek egyike, a Gonelle-féle hernyóalakú új monoplán, a tetején kifeszített hernyóalakú fedvény folytáú megkönnyített súlyánál fogva a legrögösebb talajon is akadály nélkül indulhat neki a felszállást megelőző rövid szaladásnak s ugyanilyen helyeken leszállhat a nélkül, hogy a rögös talajon való döcögés folytán a gép szerkezetében hiba eshetne.

A másik pedig, a denevérszárnyu géppel, valószínűleg a levegőben egy helyben való lebeghetés lehetőségét iparkodnék megközelíteni, mert az olasz-török háboruban szerzett tapasztalatok szerint, a golyók zápora elől ezer méternyire felemelkedő aviatikus, még ha csak 40—60 km.-nyi sebességgel repül is, nem tudja a magával vitt bombát eredményesen ledobni az ellenségre. Ezért törekednek aztán most arra, hogy az egy helyben vagy legalább is egy nagyon kis területen való lebeghetés problémáját megoldhassák.

HIREK.

A belügyminiszteri számvédség új igazgatója. Ő császári és apostoli királyi Felsége, 1912 február 4-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával, Szaploneczay Mihály belügyminiszteriumi főszámtanácsost a belügyminiszterium számvédségi igazgatójává méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára újabban a következő adományok folytak be és pedig: a havasmezői őrs legénységétől három korona, Mészáros Sándor csendőrtől, Borostyánkőről három korona, a budapesti csendőrtisztai olvasókörtől, az 1912 február 3-án rendezett táncmulatság tiszta jövedelméből 100 korona, végül a IV. számú csendőrkörlettől, büntető törvénykönyvekért 184 korona. Az alap vagyona ezen újabb adományokkal 26,251 korona 7 fillérre emelkedett.

Ellenszegülés. Bognár Mihály nagylengyeli őrsbeli csendőr, február 8-án a zalamegyei Babosdöbrétén, segélyszolgálat közben, Gál József ottani lakossal szemben, annak ellenszegülése következtében, szuronyfegyvert használt. Az ellenszegülő sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

Az 1912. évi költségvetés szentesítése. Az 1912. évi állami költségvetésről szóló 1912. évi V. törvény-cikk február 4-én szentesítettén az országos törvénytarban február 8-án kihirdettetett, a minek alapján az 1912. évre tervezett szaporítások és egyéb változások keresztülvitele iránti munkálatok is foganatba vétettek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mozi a harcztéren. A Tripoliszban kemény próbára tett olasz hadfiak immár hónapok óta idegen földön eszik az étláz küzdelem keserű kenyerét. Az otthon melegének hiánya, a szülőföldre való sóvár vágyakozás, a rokonok, barátok, ismerősök közelségére való természetes kívánczóság eredeti ötletre sarkalta most Tripolisz bátor hódítóit. Megkérték Caneva tábornokot, az expedíciós hadtest parancsnokát, hogy legalább kinematograf segítségével enyhítse honvágyukat, varázsoltassa eléjük szülőföldjüket, az otthon maradt szerető rokonságot. Caneva tábornok megértő, humanus gondolkozása nem zárkózott el a hozzáforduló katonáinak kívánsága elől és a harczosoknak nem sokáig kellett várniok, hogy a kemény hadi fáradalmak után boldog emlékezésre áhító lelkük a szülőföld, a rokonság, ismerősök, barátok meghitt, kedves képének láttára újra felüdüljön. Összejön azóta az olasz falvak népe és az állam megbízásából egy filmgyár megrögzíti a katonák szereteteinek, hozzátartozóinak, szülőföldjének kedves képét, hogy e képek ott a harczai téreken a puskaropogás és ágyüdörgés elnémultával új kedvre derítsék a hazavágyakozó, a nehéz tusákban elfáradt katonák lelkét. Eddig is már több száz ilyen filmet küldtek Tripoliszba és ha pár pillanatra elül a harczai zaj, a pihenésre rászolgált harczosok, ha rövid időre is, érzik a szereteteikkel való boldog együttléteket s felüdült kedvvel, felfrissült lelkierővel készülnek az újabb fásztó kötelességre, míg csak a béke várva-várt napja rájuk nem köszönt.

Állatok mint czinkostársak. Gonosztevők mesterességük haladásával már az állatokat is felhasználják eszközül. Egy párisi tőkepezés levelet kapott, mely szerint rövidesen négy postagalambot hoz neki a posta, ezeknek mindegyikére erősítsen egy ezer frankos bankjegyet és úgy boesássa szabadon, ha nem, akkor stb. . . A fenyegetett ember a rendőrséghez folyamodott, melynek sikerült a zsarolókat kézrekeríteni. Ugyancsak Párisban egy nőhöz, a ki lakásán keztyüket árusított, beállított egy úri ember. Kalapját keztyűjét és jól megtömött pénztárcáját egy kis asztalkára lerakta. Probálgatás és tárgyalás közben véletlenül odatekint az asztalkára és nagy ijedtséggel lát három kigyót az asztalra rakott holmiján

ide-oda mozogni. Megriadva futásnak eredt, a lépcsőn azonban észbe kap és meggondolja, hogy lovagias férfi létére nem szabad veszélyben forogni hagyni egy gyöngye nőt. Visszasiet és ámulva látja, hogy a keztüáruoló nő pusztá kezével rakja a kigyókat szekrénybe. A tárczát ekkor már elkaparította a keztüáruoló. Természetesen a rendőség vetett véget a furfangos üzletnek.

A paróka. A paróka a földkerekségén az emberiség egyik legrégebbi szépítő eszköze. Az egyiptomiak és zsidók, asszirok és chaldok, médek és perzsák, görögök és rómaiak már az ókorban használták a vendégbaját, hogy természetes hajzatuk fogyatékoságát elleplezzék. Később a vendéghaj annyira általánossá lett, hogy még fejdíszül is alkalmazták, úgy hogy Justinianus császár (527—565.) rendeletben tiltotta meg a vendéghaj fölösleges használatát. Hát még a XVII. században, XIV. Lajos korában mennyire elfajult a vendéghaj divatja! Akkoriban mindenki vendéghaját hordott Európaszerte: szegény és gazdag, öreg és fiatal, az udvarban épp úgy, mint a nép között, férfi, asszony, gyermek egyaránt. És mennyi mindenféle alakban jelent meg ez a divathóbort. Volt nagy és kicsiny forma, kerek és hosszú, volt házi, utazó, látogató és állami paróka. Kautitz herczeg igen furfangos módját találta ki annak, hogy minden kopaszsága mellett is dúshajzatának lássák, valahányszor az udvarhoz ment. A hónap minden egyes napjára más és más vendéghaja volt Mária Terézia emez államférfiának. Elsején kurta paróka fődte a diplomata tarkóját, a második számú paróka már valamivel hosszabb volt és így tovább a baj természetes növekedése szerint, úgy hogy hónap végére a diplomata haja meglehetősen hosszúságban pompázott. A következő hónapban azután megint előlről kezdődött a játék. A paróka egyszer a történelemben is szerepet játszott. Boscaven brit admirális, a ki arról nevezetes, hogy Lagosnál a portugál partokon 1759-ben csaknem teljesen tönkre verte a francia középtengeri flottát, az ütközet közben kénytelen volt tengernagy hajójáról kis csónakon menekülni. A csónak léket kapott, de a tengernagy gyors elhatározással lekapta parókáját, betömte vele a lyukat és így megmentette életét és a — csatát.

A szerecsenek ellen. Blease, Dél-Karolina amerikai állam kormányzója azt sürgeti, hogy törvényhozásilag tiltsák el a fehér embereket attól, hogy szerecseneket tanítsanak. Ajánlom, írja a kormányzó, hogy olyan törvényt alkossanak, a mely megtilja bármely fehér embernek azt, hogy szerecsen iskolában tanítson, vagy hogy általában szerecsenek tanításával foglalkozzon. Mi azzal hivalkodunk, hogy South-Karolinában nincsen tár-

szadalmi egyenlőség, mégis azt tapasztaljuk, hogy szerecsen iskolában fehérek tanítanak, a kik egyenlőnek tartják magukat tanítványaikkal és azt tanítják nekik, hogy ők épen olyan jók, mint a fehér emberek és azt az eszmét verik a fejükbe, hogy társadalmi egyenlőség van. Nemrégiben is egy igen megnyerő külsejű fehér nőt láttam az egyik szerecsen iskola udvarán, az egyik karján egy szerecsen fiúval, a másikon egy szerecsen leánynyal. Mit gondolnak önök: micsoda következményei lesznek az e fajta magatartásnak? Vessenek véget azonnal az ilyen munkának! A mi pedig a lincseléseket illeti, mindaddig, míg megtörténik, hogy szerecsenek megtámadják a fehér nőket, a lincselés, tekintet nélkül arra, hogy mit ordítanak az ujságok és a kultur-apostolok, meg fog maradni. Sürgetem azt is, hogy a törvényhozás törvényben tiltsa el a szerecseneket attól, hogy titkos társulatok tagjai legyenek. Az állam igen sok részében sok kellemetlenség van a titkos társulatok működése miatt. Ha ezeknek a titkos társulatoknak szerecsen tagjai valami bünt követnek el, a társulatok segítséget nyújtanak nekik a szabadulásra, pénzt gyűjtenek, hogy védőügyvédet fogadhassanak maguknak és se szeri, se száma azoknak az utaknak és módoknak, a melyeknek felhasználásával támogatják azokat a szerecseneket, a kik a törvénnyel ellenkezésbe kerülnek. Nagyon természetes, hogy ezeknek a titkos társulatoknak a szervezése és fönállása veszélyezteti magát az erkölcsöt, sérti a közrendet, terjeszti a bünt és mételet, úgy hogy az államnak kötelessége minden rendelkezésre álló erővel és hatalommal működésüket megakadályozni.

Dél-Karolina államban a szerecsenek száma nagyobb, mint a fehér embereké és így érthető, hogy a kormányzó szándéka nagy fölháborodást keltett mindenütt, a hol szerecsenek élnek. A törvényhozás azonban eltökélte, hogy ez ülészakában olyan törvényeket hoz, a melyek igazán alkalmasak lesznek arra, hogy a szerecsenek garázdálkodásának véget vessenek.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Gazdasági ügy. 1. Ha nős vezényeltetik pótlásául, úgy nézetünk szerint a zsoldmaradvány az anyaörsöt illeti meg. 2. Ezen

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrűl készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

kérdése érthetetlen és szövevényes: leghelyesebb, ha e tárgyban a szárnyparancsnoksághoz fordulnak.

Magánzó, Teregova. Az állás már betöltött.

1872. Tanácsot ily dolgokban elvből adunk.

Felvidéki. Mint őrsparancsnokhelyettes lehet.

A. J. 15. 1. A végkielégítés megállapításánál csak a csendőrségi szolgálat számít s így a mit on ir, azt lehetetlennek tartjuk. Megköszönnénk, ha az illető megnevezésével csak egy esetet is közölne, hol ez nem így történt. 2. Őt csendőrségi szolgálati éven alul 900 koroná. Nézzé meg az idei zsebkönyvet — 302. lapoldad — ott világosan meg van mondva.

Dunaparti csendőr. Ebben mi — nem ismerve a viszonyokat — nem dönthetünk, forduljanak a szárnyparancsnoksághoz, **1263. Dombóvár.** 1. 1912. évi október hó 1-ére. 2. Vizsgát kell tenni.

2000. Attól függ, hogy az állam, törvényhatóság, magántársulat vagy magánembornél akar gátör lenni. Válasszon, írja meg s akkor majd útbá igazítjuk. Ha igazolvánnyal rendelkezik, ajánljuk elolvasni a „Csendőrségi Lapok” 1910. évi 50—52. és 1911. évi 2—5. számaiban megjelent cikksorozatát.

171. 1. Igen. 2. Mindig. 3. Mindkét módon. 4—5. Forduljon hármely vasúti állomás-főnökséghez. Tudtunkkal mint ideiglenes napibéres szolgál. 6. A miat mi tudjuk, a hó végén, kérelnével forduljon a szárnyparancsnoksághoz.

N. 1887. Különbözeti vizsgát tenni nem kell. A többire nézve leghelyesebb, ha a legközelebbi polgáriskolni igazgatóságához vagy tanfelügyelőséghez fordul.

Kétügy. 1. A könyvek az őrs közzgazdálkodásának tulajdonai, azokat megvehetik, de a befolyt összeg a közzgazdálkodásé. Leghelyesebb azonban, miután azok úgvis ajándék könyvek, ha a közzgazdálkodás a könyvtárnak adományozza. 2. Nem jogos.

500. S. A. Magánúton lehet. Magánúttözeteket elvből nem ajánlunk. Forduljon valamely tanfelügyelőséghez vagy polgáriskolni igazgatóságához.

4144. 1. Ha pótlására nem vezényeltetett oda valaki úgy a fenntartási pótlék illetékos. 2. Köteles fizetni.

II. Az utazási nap nem vehető figyelembe a befizetésénél, tehát csak 9 nap jöhet számításba s így 2.

L. A szerző neve, ha írói «ílnévot» használ, beleegyezése nélkül nem hozható nyilvánosságra.

Érdeklődő 99. Csak a katonai és csendőrségi szolgálat számít.

L. őrsvezető. 15 évig igen. Máskor teljes nevet írjon alá, mert különben nem felelünk.

B. M. Semmi esetre sem tanácsoljuk, hogy ily tárgyba kérelmet előterjeszsen; de nincs is kilátás, hogy kérelné, a mely amúgy is szokatlan üzleti összeköttetést jelentene a kinstárral, teljesítessék. Ha nem képes a — valóban magas — kamatot fizetni, sokkal okosabban teszi, ha a házat szabadkézből — megvárva a jó alkalmat — eladja, a vételárból pedig a bankot és egyéb tartozásait kiülzeti. Ha annak idején tényleg juttányos áron vette az ingatlant, lehetetlennek tartjuk, hogy a kamatokat hiába fizette volna. Adunk egy jó tanácsot: akkor vásároljon, a mikor pénze van!

Agglegény. 1. Mint kinstári tárgyról jegyzőkönyvet kell felvenni és a szükségesekkel felszerelve kérni a helyreállítás engedélyezését. 2. Nézetünk szerint a közzgazdálkodás.

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Az ingó dolgoknak ugyanazon tulajdonos birtokából vagy birtolásából ugyanazon helyről jogtalan eltulajdonítási célból többek által együtt vagy közösen történt elvétele nem a tettesek száma szerint megállapítando külön eselekményeket, hanem egy egységes eselekményt képez. Ha egy határban levő szalmakazalból többen 160 K-át meghaladó értékű szalmát loptak: akkor az ily eselekmény nem mezőrendőri kihágást, hanem a büntetőtörvény hatálya alá eső lopást képez s elbírálása a rendes bíróság hatáskörébe tartozik.

(A m. kir. hatásköri bíróság 1910. évi 50. sz. határozata.)

Havi fizetés mellett alkalmazott levelező és utazó kereskedősegédnek tekintendő.

(Hatásköri bíróság 87/1910. Hb. sz. határozata.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1912. évi január hó 31-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával kiváló szolgálatai elismerésül:

Tirts Béla, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli századosnak a legfelsőbb megjelölés kifejezésének tudtul adását legkegyelmesebben elrendelni és

Walther Győző, ugyanazon csendőrkerületbeli járőr-mesternek a koronás ezüst érdemkeresztlet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1912. évi február hó 4-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Csntó István m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli csendőrnek, egy ember életének a vízbefulástól, saját élete veszélyeztetésével történt megmentéseért, az ezüst érdemkeresztlet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Áthelyeztettek:

1912 márczius 1-ével:

Szányi Árpád őrnagy, a székesfehérvári VI. számú csendőrkerület másodtörzstisztje hasonló minőségben a IV. számú csendőrkerülethez: Kassára;

FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen addig gramofont, eufont, hanglemozt vagy bármily más hangszert, amíg

REICH ALADÁR máhangszer
Készítő ::
BUDAPEST, VIII. o. NEPSZINHÁZ-UTCA 27. sz. sz.

Csendőröknek 5% engedmény!

képes árjegyzékét el nem kéri, amely ingyen lesz küldve. ::

Grammofon 22 K, eufon 35 K, hanglemozek 2-40 korona.

tordai Sándor László őrnagy, a kolozsvári I. számú csendőrkerület másodtörzstisztje, hasonló minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Székesfehérvárra:

Pal Lajos őrnagy, a brassói VII. számú csendőrkerület másodtörzstisztje, hasonló minőségben az I. számú csendőrkerülethez: Kolozsvárra:

Buday Gyula őrnagy, a kassai IV. számú csendőrkerület másodtörzstisztje, hasonló minőségben a VII. sz. csendőrkerülethez: Brassóba:

Stadler József járásörnmester, segédoktató, járásparancsnoki minőségben az I-től az V. számú csendőrkerülethez: Trencsénbe és

Kajsza Ferenc járásörnmester, járásparancsnok, hasonló minőségben az V-től a VI. számú csendőrkerülethez: Mohácsra.

Nyugállományba helyeztetett:

1912 márczius 1-ével:

Biró Mihály, m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli járásörnmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Fogaras.

Előléptettek

1912 február 1-ével:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Koroján János, Csibi Ferenc, Birtalan István, Bielz János, Szép János és Szakács Lajos ez. őrsvezetők, *őrsvezető ez. őrmesterekké*;

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1912 február 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Kalmár István, Gyarmathy Ambrus, Honoc Auxent, Székely Mihály és Kiss Sándor II. csendőrök:

ugyanazon nappal:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Kiss József II., Puskás Mihály, Bella Kálmán, Váradi István és Koszorus Mihály csendőrök; végül

ugyanazon nappal:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Ágoston Gyula, Zsögön Ferencz, László Lajos, Nagy István, Pető József, Jénáki Antal, Marti Ignác, Bőjte László, Kató Gyula, Antal Imre, Fülöp János, Bacsó Ferencz, Németh Lajos, Fülöp Antal, Szinte Ferencz és Niskor János csendőrök, *csendőr ez. őrsvezetők*ké.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Miklós Mózes, Czifra János, Gozner Pál, Fazakas Mihály, Szilágyi György, Varga János, Sztoika János, Técsi István, Hurubán András, Tinta István, Giró István, Salamon János, Fekete János, Német Ferencz, Kicsi Béla, Raduly József, Sütő Sándor, Uliczki János, Dán Sándor, Joó János, Roska János, Kecskés János, Kalocsai Ferencz, Jung Simon, Germán Manó, Kreesun Miklós, Székely Ferencz és Szilágyi Sándor csendőrök: továbbá

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Szekera Pál, Trucza Ferencz, Kovács András, Bekő Mózes, Lukács Mihály, Asztalos József, Szekeres Sándor, Végh Sándor és Fazekas András csendőrök.

Névváltoztatás:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Sikovancs Péter csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 3879/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét „Szilágyi”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Balás István csendőr ez. őrsvezető, Gergely Katalinnal, 1912 január 13-án, Kászonaltizen.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Csire Sándor ez. őrmester, Markovics Ilona Juliával, 1912 január 31-én, Gyömrőn.

Miklósi György ez. őrsvezető, Hémár Mariával, 1912 január 22-én, Nagykanizsán.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Benkő Ferencz ez. őrsvezető, Szonda Vida Klarával, 1912 január 7-én, Barátoson.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Kiadásunkban megjelent és raktárunkon kapható Argay Ferencz
főhadnagy úr által szerkesztett szépírási mintalapok ára 1.80 K.